

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer izvenšedne nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K. za pol leta 13 K. za četrt leta 6 K 50 h. za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K. za pol leta 12 K. za četrt leta 6 K. za en mesec 2 K. Kdor hodi sam ponj, plača za vse leto 22 K. za pol leta 11 K. za četrt leta 5 K 50 h. za en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčijo celo leto 27 K. Za vse druge dežele in Ameriko celo leto 30 K. — Na naročbo brez istodobne vpošiljave naročnine se ne ozira. — Za oglasila se plačuje od peterskopne pet-vice po 14 h, če se oglasila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izloče frankovati. — Rokopis se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knafovih ulicah št. 5. — Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. administrativne stvari.

Uredništva telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

Upravištvu telefon št. 85.

Pismo s Hrvaškega.

(Novi ban baron Rauch. — Njegov program. — Ali se ustanovi nova stranka? — Kili-kovska vlada.)

Zagreb, 11. januarja.

Naša koalicija je podrla bana, ki so ga poslali in usilili Madžari, da pokori Hrvaško. Onemogočila mu je vsak korak in uspevala s političnim bojkotom, tako da ban tekem pol leta ni mogel sestaviti vlade in ko je hotel na koncu skrbati neko stranko — zlo-mil si je vrnil. A še en uspeh je dosegla koalicija. Madžari so se neprestano nadljali, da je mogoče na Hrvaškem sestaviti stranko in sicer koj večino, ki bo prebivala ono hrvaško pragmatiko, vsled katere je nastala kriza. Ali take stranke ni bilo mogoče ustvariti.

Vsled tega so segli po zadnjem sredstvu, po »energični roki« barona Raucha, ki je že toliko let na dispoziciji za bansko čast. Mnogo, jako mnogo je bilo treba premagati, da je zamogel Wekerle predlagati kralju barona Raucha. Pri tem je namreč pred vsem nebroj osebnih pomanjkljivosti, ki pridejo v poštev. Rauch je ločen od svoje žene, pravijo da je alkoholik in da živi razuzdano. Povrh ima napade besne osetljivosti glede svojih nasprotnikov. Dalje se je v saboru vedno jako ostro izrekal proti Dunaju in proti dvorni politiki, a tudi klerikalizmu mu ni nikdar ugajal. To vse so bile težke zapreke imenovanju barona Raucha dvornim zaupnikom na Hrvaškem. Baron Rauch tudi v državnoopravnem oziru ni mogel mnogo odnehati, ker je še nedavno tega pisal v »Zeit«, da obsoja pragmatiko. Wekerlova vlada je morala torej v vsakem oziru odnehati. Edino to še upa, da se baronu Rauchu posreči razbiti koalicijo in sestaviti iz svojih osebnih pristašev in nagodbnih elementov iz koalicije novo stranko.

Baron Rauch, sin bivšega bana Levina Raucha je na svojem posestvu svoje življenje posvetil težnji, da postane ban. Zaradi te svoje strastne ambicije je prišel v ostro nasprotje z banom Khuenom in se je malo priblizil drugim opozicijsalcem. V saboru je spregovoril samo pri najvažnejših prilikah v obliki proklamacije. Reško resolucijo in borbo proti Dunaju je oduševljeno pozdravil in to v onem času, ko se ni slutilo, da pridejo resolucijska krdaj na vlado. Nasprotniki so ga takrat proglasili za bodočega resolucijskega bana. In res, ko je koalicija dobila večino, 3. maja 1906. je bila sprožena Rauchova kandidatura za bansko mesto. No, v koaliciji so kmalu spoznali, da je Rauch silovit človek, ki bi bil nevaren ustavnemu razvoju dežele, ker bi hotel po Khuenovem vzoru ustvariti sebi osebno pokorno gardo mamelukov. On ne pojmi pomena in važnosti ustavnih svobod in demokratičnih uredb. Zato se je koalicija takrat ločila od Raucha in on se je z jezo v sren vrnil na svoje posestvo, da počaka na dan osvete. Ko so delali Frankovci v saboru obstrukcije zaradi besed »in srbski narod« v adresi, prišel je Rauch in je napadel koalicijo, češ, da stvarja na Hrvaškem nov narod, ki ga zakon ne priznava. To je bil njegov zadnji govor.

Zdaj prihaja kot ban. Svojega programa še ni obelodanil, a vidi se že zdaj po njegovih delih, kaj namerava. On ne čaka s sestavo vlade, kakor Rakodeczay. S svojim imenovanjem je tudi že prinesel svojo vlado. A ta njegova vlada najbolje karakterizuje njegov režim in najjasneje osvetljuje njegov program. Podban bo njegov verni intimus, takajšnji odvetnik Czernkovich. To ime pomeni v Zagrebu tip najljutejšega madžarona. Ta mož je svoj čas v Pešti izjavil, da je na Hrvaškem Madžar, na Ogrskem pa Hrvat. Tako je oduševljen za unijo z Madžari. Czernkovich je svoj čas prišel v konflikt z banom Khuenom, ki ga je neusmiljeno od sebe pogнал. To ga je približalo Rauchu. Finančno je prav slabo stal. Zdaj je po dolgem čakanju naposled vendar ujel masten grizljaj.

Marsikdo se je nadejal, da nagradi Rauch svojega prijatelja na drug način, da mu da kako banko ali kaj takega, nihče pa ni mislil, da ga postavi poleg sebe na tako visoko in odgovorno mesto, ko nima v javnosti nič ugleda. Sekcijski predstojnik za bogocastje in nauk je povsem nepoznana politična oseba. Zove se F. pl. Mixich. Nekak propadel plemič je, ki je bil že v Ameriki in se je šele zadnji čas hotel narediti popularnega z nekaterimi novinarskimi članki. Omejena glava.

Tretji sekcijski predstojnik je sedaj svetnik banskega stola (II. instance) Aranický. Ta bo predstavljal Rauchove Srbe.

Slabša vlada se pač ni mogla sestaviti na Hrvaškem.

Tudi nekaj velikih županov je Rauch že izbral. Same najbližje prijatelje, pripadnike njegove osebne kliče. Tako bo delal naprej, da si sestavi svojo stranko.

S koalicijo kot tako se Rauch ne

če pogajati, ker mu je tako ukazano tudi iz Pešte. Toda on bi si rad po svoji volji iz koalicije izbral elemente, ki po svojem programu računajo samo s tem, kar je mogoče in ki še zgoraj niso popolnoma diskreditirani. Ne poznavajoč še popolnoma razmer, koketira Rauch najbolj z naprednjaki, da dobi na svojo stran mlajšo generacijo in agilne ljudi za delo med narodom. Ali tu se ljuto vara, ker naprednjaki mu bodo najbolj nasprotni. Rauch se hvali, da bo v svojem programu dosti več obljubil, kakor Rakodeczay, toda že zdaj je popolnoma jasno, da tudi njemu madžarska vlada glede hrvaške pragmatike ni toliko odnehal, da bi mogla biti zadovoljna hrvaška javnost.

Imenovanje barona Raucha ni izzvalo tistega burnega neprijateljskega razpoloženja, kakor imenovanje Rakodeczaya. To je razumljivo. Rakodeczay je sprejel bansko čast, ko so Madžari hoteli s silo zatreti odpor hrvaške delegacije. Sprejel je vlado proti večini hrvaškega sabora v namen, da pokori to večino. Rauch prihaja zdaj, ko ni sabora in bodo šele volitve ustvarile novo večino. Če bi s to bodočo parlamentarno večino ne računali, potem bi bil navaden madžarski komisar. Na drugi strani je seveda Rauchov prihod tik pred volitvami jako nevaren, zakaj brez dvoma bo hotel Rauch z vso silo vplivati na volitve, čim sestavi četo svojih kandidatov.

Za zdaj manevrira dobro na vse strani, da bi se ga ne napadalo preostro in da bi se brez terorizma sestavil svojo stranko. A to se mu ne posreči, da bi s tako stranko mogel iti v volilni boj z nado na uspeh. Njegovo banovanje bo najbrže kratko. Naposled je še najbolj, da se ga tako rešimo, ker je vedno plašil s svojo kandidaturom za bansko čast. Če bo pri volitvah nastopil s silo, si bo še prej zlomil vrat, a šele čim odstopi Rauch, prodrlo bo pri Madžarih spoznanje, da morajo — odnehati.

Penzijsko zavarovanje pri- vatnih uslužbencev.

Dunaj, 12. januarja. Industrijski svet se je včeraj baval z izvršnim redom glede na pokojninsko zavarovanje privatnih uslužbencev. Posebno dolga debata se je razvila o tem, ali se naj tudi trgovski uslužbenci pritegnejo k zavarovalni obveznosti. Sprejet je bil poročevalcev predlog, naj se pritegnejo zavarovanju vsaj tisti trgovski uslužbenci, ki imajo vodilne vloge ali so poobla-

ščenci. Ministrstvo notranjih del se naprosi, da napravi imenik tistih poklicev, ki so podvrženi zakonu o pokojninskem zavarovanju. Končno se je razvnela živahna debata o privatnih zavarovalnicah kot nadomestnih zavarovalnih zavodih ter so se sprejele tozadevne določbe izvršilne narredbe.

Ruska politika proti Poljakom.

Berolin, 12. januarja. Poslanec Leyda je podal državnemu zboru sledečo interpelacijo, ki so jo podpisali Poljaki in poslanci centruma: Kako hoče državni kancelar spraviti v sklad z duhom državne ustanove in z določbami državlanskega zakonika zakonski načrt o sredstvih za ojačanje nemštva v zapadni Prusiji in na Poznanjskem, kateri zakonski načrt je vložila pruska vlada deželnemu zboru? Kake korake hoče storiti državni kancelar, da varuje z nameravano razlastitvijo državljanov iz političnih vzrokov v nevarnost spravljene temelje pravnega in družabnega reda?

Ruska vlada proti Polja- kom.

Varšava, 12. januarja. Ruski minister notranjih del je poslal vsem gubernatorjem in policijskim načelnikom v Rusko-Poljski okrožnici, v kateri jih opozarja, da se je zadnje čase ustanovilo na Rusko-Poljskem mnogo zasebnih društev, ki imajo namen, širiti med prebivalstvom prosveto v narodno-poljskem smislu. Ker so stremjenja teh društev za narodno-politično samostojnost Poljakov lahko nevarna državi, naroča minister, naj gubernatorji pazijo na ta društva ter takoj strogo nastopijo proti njim, ako bi prekoračila svoj delokrog. Posebno morajo imeti poljska društva izrecno privoljenje oblastni, ako hočejo ustanoviti šole ali sploh učne zavode.

Sprememba v ruskem na- učnem ministrstvu.

Petrograd, 12. januarja. Naučni minister pl. Kaufmann odstopi v najkrajšem času. Za naslednika mu je določen sedanji kurator varšavskega okraja Schwarz, neizprosen reaktor.

Obravnava zaradi predaje Port Arturja.

Petrograd, 12. januarja. Včeraj se je znova pričela obravnava

proti generalu Stösslu in tovarišem zaradi predaje Port Arturja. Več priče je soglasno izreklo, da trdnjave po Konradenovi smrti ni bilo mogoče več držati.

Konferenca turških revo- lucionarjev.

Sofija, 12. januarja. Te dni so zborovali v Parizu armenski in mladoturški revolucionarji ter so zahtevali med drugim: sultan Abdul Hamid se naj odpove; sedanji vladni zistem se mora radikalno spremeniti ter se uvesti reprezentativni vladni zistem kot sredstvo pa oboroženi odpor proti oblastnjam in neoboroženi odpor s prirejanjem političnih, gospodarskih, uradniških in policijskih štrajkov, z odpovedjo davkov in s propagando med armado, da se bodo vojaki uprli, ako bi morali iti na narod ali revolucionarje. Macedonsko-bolgarska revolucionarska organizacija je bila tudi povabljen, a ni poslala svojih zastopnikov zaradi umora Sarafova, vendar je tudi macedonska organizacija sklepe simpatično pozdravila.

Japonska in Zedinjene države.

London, 12. januarja. Ameriška vlada izjavlja uradno, da ni res, da bi bil ameriški poslanik v Tokiju zahteval od japonske vlade pismeno obljubo glede na omejitve japonskega izseljevanja v Ameriko. Sploh so se tozadevna pogajanja med obema državama izvršila v najlepšem redu ter se je japonska vlada sama izrekla, da bo izdajala omejeno število potnih listov japonskim delavcem za izseljevanje v Havaj.

Maroški sultan odstavljen.

London, 12. januarja. V Fezu so proglasili slovesno Muleja Hafida za sultana. Takoj je odšla posebna deputacija po novega sultana. Dosedanjemu sultanu Abdul Azisu so zarotniki pisali, da je odstavljen, ker je prodal deželo Francozom.

Pariz, 12. januarja. Uradno se potrjuje, da je bil v mošaji v Fezu odstavljen sultan Abdul Azis, za sultana pa proglasen Mulej Hafid. Obenem se je proglasila sveta vojska, za vojskovodjo pa imenovan novi sultan. Slovesnemu proglasenju so prisostvali vsi odlični prestolnice in velika množica ljudstva. V proklamaciji je rečeno: Proglasimo Abdula Azisa, ki je izdal našo deželo sovražnikom, Francozom, za odstavljenega,

LISTEK.

Abiturijent — branjevec.

Po lastnih doživljajih spisal Bistričan.

(Dalje.)

Od varuha ni bilo ne odgovora ne denarja. Težke muke sem prestajal takrat, se pripravljaj na beg, pa vendar še ostajal v B., kajti tak lopov vseeno nisem bil, da bi rad spravil beraško Riegerjevo rodovino v blamažo in sitnosti, pri katerih ima sodišče in njegov rubilec odločilno besedo. Čenčič išče istotako na posodo, sem tolažil sebe, gospe Riegerjevi pa z advokatsko zgovornostjo dopovedoval, da je naravnost čudno, da denarja od očeta še ni, da pa mora priti vsak čas. Kadar pride, ji z 10% obrestmi poplačam dolg, na mojo hvaležnost pa da sme računati še čez dolgo leta.

Peti dan nestrpnega čakanja je mineval.

Sklenil sem že račun nad usodo svojega branjevstva, videl nad seboj črne oblake, noseče mi posledice mojega gospodarstva in se povsem resno pripravljaj, da jo zvečer popiham tako skrivaj in tako daleč, da ne bo nobenega sledu za menoj. Sosednjemu

krojaču sem hotel naprtiti na hrbet branjarijo za par desetakov, saj mi je že parkrat dal razumeti, da bi jo kupil za majhen denar in potem »vzdignil« prav židovsko reklamo za svoje podjetje. Naj si možak pomaga, če si hoče in zna, sem menil pri sebi in studiral v branjariji, za koliko bi mu prodal vse imetje, da bi šlo tem gotovje v denar. Ker ni bilo nobenega kupovalca v prodajalno, sem nemočen številil vse vprek.

Kar vstopi sodni rubilec uradno resnega obraza. Da ni prišel kupovat ki meni, sem vedel, zato se mi je storilo toliko bolj inako, da hoče imeti od mene kaj, ko sem vendar tak revež, da potrebujem nujne podpore. A v čigavem imenu me hoče zarubiti? Pa ne morda v Riegerjevem?!

Pomoli mi sluga pod nos dve poli. Iz njih sem spoznal, da se mudi advokatu za oni del stroškov, ki mu jih še nisem plačal in da je sodišče njegovi prošnji radevolje ugodilo. Kanalja advokatska mi je pred par dnevi sveto obetal, da me počaka za tiste solde, ker sem Slovenec kakor on, zdaj je pa snedel lakotnik besedo! Potem se naj pa človek še na koga zanese, če še advokat ne drži besede! — Ker nisem imel dovolj denarja, zarubil je sodni sluga toliko v branjariji, da se mu je zdelo, da je lačnega advokata tirjatev pokrita.

Ko je odšel sodni sluga, sem jozen

in žalosten zaprl branjarijo in odšel domov, da uredim vse potrebno za odhod, ki je postal nujno potreben. Bilo je blizu poldne.

Na stopnicah srečam Anico, ki je šla k peku. Ob kratkem sem ji povedal svoj nevezdrni položaj in neodločljiv namen, a jo tudi potolažil, da se vidiva čimprej zopet, a takrat ne v tako žalostnem položaju. Zvečer da jo čakam v mestnem vrtu. Ker ni bilo nikogar nikjer, sem ljubo dekle stislil k sebi in ji dal par krepkih poljubov. Še sva se pristrčno objemala, ko odpre brez najine vednosti sobina vrata nad stopnicami gospa Riegerica. Videč nenavaden prizor, je kriknila, nato pa začela oštevati Anico, govoreč o nedostojnosti.

V meni je zavrelo. Vendar sem kolikor toliko mirno a pikro dejal:

»Prosim, gospa, ne govorite o nedostojnosti. Povsem dostojno je, če sva si z Anico ljuba prijatelja, ni pa posebno spodobno, če se je človek kazal prijaznega gospodični Mimi, pa ta potem celi družini pripoveduje, koliko poljubov ji je dal dozdevni zaljubljenec in kako tesno jo je objemal. Spodobno je to toliko manj, ker se je gospodična Mimi sama takorekto vsilila k tistem poljubovanju in objemanju, brez katerega bi bil jaz prav lahko prestal.«

Gospa Rieger je ostrmela in bila frapirana nad tem govorjenjem.

»Kaj govorite!« je vprašala in stopila par korakov naprej.

»Da učite vi, milostljiva, najprej gospodično Mimi dostojnosti in spodobnosti, predno hočete to lastnost učiti koga drugega!«

»Impertinencial!« je siknila gospa Rieger prevzetno in me od zgoraj navzdol apostrofirala rekoč:

»Smo še nekaj v sorodu, gospod Bistričan!«

»Bili bi radi še drugače, pa ne boste,« sem včepnil strupeno.

»Nesramnost,« je zakričala ona vsa besna in penasta, »plačajte, kar ste dolžni, potem naj bi se pa poberite od tod. Kdor se z navadno služkinjo peča, ni dosti vreden.«

»Kaj, banda beraška,« sem vpil poln jeze, »vi hočete mene učiti, kdaj sem kaj vreden in kdaj ne? Ali ste res mislili, da si odpeljem na dom kot ženo tisto vašo skisano bledoto, žalostno figuro, da bi se zjokal nad njo? Ha, ha! Menite, da sem na glavo padel? Takele gnolobe bi bil sit prvi teden, potem naj bi se pa pokoril ž njo vse življenje! Slovenec sem in izbiram si za ženo Slovenko, čeprav je rečna in akoravno bi imela ljubeča me Nemka stotisočake, katerih pa vaša Mimi nima niti stotisoči del.«

»Windischer Hund!« je zavpila skozi vrata Mimi, ki je poslušala za njimi nič kaj prijazen razgovor.

»Kdo je pes!« sem zakričal in

planil po stopnicah navzgor. Babinici sta pa že snuknili skozi vrata v sobo in jo zaklenili za seboj.

Riegerjevi so tisto opoldne slabo kosili. Posebno Mimi. Fidelica se je tako najedla, da se je bilo bati za njeno življenje. Mene seveda ni bilo pri kosilu.

Ko sem popoldne v svoji sobici pobiral svojo beračijo v ročen kovček, da me spremlja na daljno pot, za katero me je Anica preskrbela za silo z denarjem, potrkna na vrata in trenutek pozneje je stal pred menoj moj varuh njegova obraza in z gorjačo v desnici.

»Torej tak falot in slepar si mi?« je dejal v pozdrav in udaril z gorjačo ob tla, da sem stopil dva koraka nazaj.

»Falot, slepar?« jaz vas ne razmem, gospod Čenčič.«

»Ti prokleti hinavec ti!« režal je varuh, mar misliš, da ne vem, kako je s tvojo »dobro uspevajočo trgovino?« V dolgovihi tičiš, mene si pa sleparil, kako dobro ti gre. Goljuf!«

»Prosim vas, gospod Čenčič, ne valite samo na mene vse pregrehe. Jaz sem pravzaprav čisto nedolžen, žrtev razmer sem, ker sem ljudem preveč zaupal.«

»Slepar, goljuf!« je kričal on in zbijal ob tla, da so se mi kar kolena šibila.

(Konec prihodnj.)

ker se je izkazal nevrednega, da bi nadaljeval delovanje svojih očetov; obenem proglašamo pobožnega, tradicionalnega naših očetov vernega Muleja Hafida za sultana. — Kakor brž je izvedel francoski poslanik Regnault za proklamacije, je začel pospravljati svoje stvari, da odpotuje v varnem spremstvu v Tanger. Proklamiranje se ponovi v vseh večjih maroških pristaniščih.

V Parizu je napravila vest o proklamaciji splošno vznemirjenje. Pričakovati je dalekosežne sklepe vlade. Proklamiranje novega sultana se je izvršilo pod dvema pogojema, namreč da ne bota potreba več plačevati davkov in da se prekine vse zveze z Evropejci, v kolikor niso utemeljene v pogodbah. Nadalje se zahteva: odklonitev tujega vmešavanja v maroške razmere, odprava tujega varstva za domačine, odpustitev evropskih inštruktorjev, pomnožitev vojske, pobiranje mestne carine in prijateljska zveza s Turčijo.

Splošno pričakujejo, da nastane mir in red, kakor brž se vrne sultan Abdul Azis v Fez. Mulej Hafid najbrže sploh ne upal priti v Fez zaradi sovražnosti nekaterih plemu.

Proslava Matko Mandičevega jubileja v Trstu.

Ob novem letu je poteklo 25 let, odkar je prišel v Trst prof. Matko Mandič, da prevzame uredništvo »Naše Sloge«. Takrat je vladalo rad slovenskim življenjem v Trstu še skoro popolno mrtvilo. Nabrgoj, Dolenec, Dolinar in Cegnar so sicer delali z naporom vseh svojih sil, da prebude vsaj avtohtono slovensko ljudstvo v okolici iz narodnega spanja, toda njihov trud je imel le malo uspeha, ker so ti rodoljubi našli premalo poštovnih sodelavcev. Sele, ko je Mandič, poln mladeniškega navdušenja in veselja do narodnega dela, prišel v Trst, je zavalovalo živahnije gibanje med slovenskim elementom v Trstu in okolici.

Dasi po rojstvu in mišljenju Hrvat, vendar je brez obotavljanja vstopil kot prepričan slovanski patriot, ki z enako ljubavjo objema vse slovenske narode, v slovenske boje vrste ter se na čelu slovenske armade boril z redko energijo in poštvenostjo do danes, ko je borba za narodne ideale rodila vidne uspehe. Ves ta čas je stal v prvih narodnih vrstah kot predsednik slovenskega političnega društva »Edinost« in »Delavskega podpornega društva« ter se boril za slovenske narodne svetinje s tisto redko vztrajnostjo in žilavostjo, ki jo daje samo nesebično navdušenje za sveto narodno stvar.

Ze leta 1883. je bil med tistimi rodoljubi, ki so nabirali podpise med narodom za slovensko šolo v Trstu in ki so pričeli trudapolno delo, da prebude iz narodnega spanja tržaško okolico. To delo ni bilo lahko, saj je bil takrat slovenski okoličan še popolnoma pod laškim vplivom in se je prav malo ali čisto nič zavedal svoje slovenske narodnosti. Često so bili takrat rodoljubi, ki so prirejali shode po okolici, v življenski nevarnosti in prigodilo se je celo, da je moral Mandič z drugimi narodnjaki, ki so priredili shod na Lovcu, bežati, ker je najeta drhal navalila na nje z revolverji. Toda Mandič ni odnehal, nego je skupno z drugimi rodoljubi neustrašno nadaljeval započeto delo, ki je kasno sicer, a vendar rodilo bogat sad.

Sedaj je tržaška okolica zavedno narodna in povsodi se imenuje s spoštovanjem in ljubeznijo ime tistega Matko Mandiča, ki bi ga bili pred desetletji slovenski okoličani najraje kamenjali.

Mandič je pomagal ustanoviti »Slovensko pevsko društvo«, katerega predsednik je bil več let, bil je med ustanovitelji pevskega društva »Kola«, »Tržaške posojilnice«, »Kmetijske zadruge«, »Dalmatinskega skupa« in podružnice »Družbe sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani, katere predsednik je bil več let. Pomagal je osnovati otroški vrtec in slovensko šolo pri Sv. Jakobu, na kateri je bil več let nadzornik. Dvakrat je prevzel v svoje roke uredništvo »Edinosti«, in sicer po smrti lastnika in urednika Dolenca in po smrti urednika Žvaba. A vse to je delal brezplačno — ob skromni plači 20 gld. na mesec, ki jih je dobival kot urednik »Naše Sloge«.

Toda to poštvenostno, nesebično delovanje v Trstu še ni izpotalo njegovih sil. Enako junaški in navdušeno se je tudi boril za teptane pravice svojega rodnega istrskega naroda. V »Naši Slogi« in na nešteti shodih je z živo, navduševalno besedo bodril ljudstvo k krepki narodni zavesti ter dosegel s sodelovanjem drugih istrskih rodoljubov, da se je narod prebudil iz stoletnega sna v krepko narodno življenje.

Petindvajset let je poteklo, odkar se je Mandič posvetil izključno narodni službi in ves ta čas je »sveto služil sveti domovini«.

Čut hvaležnosti je že torej zahteval, da se narod vsaj na skromen način oddolži možu, ki je posvetil vse svoje življenje njegovi službi, ob priliki, ko slavi četrtoletnico svojega delovanja.

Vabilo istrskih in tržaških rodoljubov, da se dostojno proslavi Mandičev jubilej, je našlo povsodi radosten odziv in večeraj so se zbrali v Trstu zastopniki vseh narodnih slojev iz Istre, Trsta in okolice, da se udeležijo slavnosti na čast vrlenu prvoborniku. V tržaškem »Narodnem domu« se je priredila večeraj opoldne svečanostna mantineja. Na odprtem odru so bila razpostavljena častna darila slavljence: bronasti kip genija dela z napisom »Mens molem agitat« (Duh prestavlja gore) — dar istrskih rodoljubov, srebrni črninik, darilo »Delavskega podpornega društva« in častna diploma. V polkrogu na odru so bili zbrani zastopniki raznih narodnih društev iz Istre in Trsta. Ko je stopil slavljence v spremstvu državnega poslanca Spinčiča v dvorano, mu je priredilo številno zbrano narodno občinstvo iskreno ovacijo.

V imenu slavnostnega odbora je Mandič pozdravil predsednik drž. poslanec Vekoslav Spinčič. V svojem govoru je naglašal, da je slavljence svoje življenje posvetil narodu hrvaškemu in slovenskemu, ki ju je oba objemal z enako ljubeznijo. Kar je on storil za narod, kar je žrtvoval zanj, se ne da poplačati, zakaj njegove žrtve se ne dajo odtehtati z nobenim plačilom. Sicer pa tudi narod, za katerega je delal in trpel, nima ničesar, s čimer bi ga lahko dostojno nagradil. Nagrado, s katero narod razpolaga, brezmejno svoje zaupanje, mu je že dal, ko ga je izvolil za svojega poslanca v deželni in državni zbor. Preostaja mu še edino globoka hvaležnost, ki jo v tem trenutku daruje hrvaški in slovenski narod kot edino mu še preostalo nagrado svojemu dobrotniku. Govornik je izročil slavljenceu bronasti kip genija dela kot znak zahvalnosti hrv. in slov. naroda. V imenu »Delavskega podpornega društva« je govoril blagajnik Jakob Perhac in izročil slavljenceu dragoceno srebrno pisalno opravo. Za pevsko društvo »Javor« v Kastvu, rodnem kraju slavljencevega, je čestital g. Kundič ter obenem naznanil slavljenceu, da ga je društvo izvolilo v priznanje njegovih zaslug za narodno stvar za svojega častnega člana. Matko Mandič se je ginjen do solz zahvaljeval za izraze tolikih simpatij in priznanja. Ne najdem besed, je rekel govornik, da bi se dostojno zahvalil za izraze tolike ljubezni in nezaslužene priznanja. Kar sem storil za narod, storil sem, ker sem smatral to za svojo dolžnost. Plačila, nagrade za to delo nisem iskal nikoli, saj mi je najdragocenejša nagrada zaupanje naroda, ki sem mu posvetil svoje duševne in telesne moči, sladka zavest, da je seme, ki sem ga skupno z drugimi rodoljubi sejal, obrodilo stoteren sad. Kako se naj dostojno zahvalim na odlikovanju, ki sem ga deležen danes? Edino na ta način, da bom tudi v bodoče skušal delovati v istem duhu in v isti smeri vse dotlej, dokler mi ne klonejo sile. Občinstvo je sprejelo te besede z viharim aplavzom in z navdušenimi klici »živjo Mandič«. Ko so se slavljenceu poklonili zastopniki ostalih narodnih društev, je slavna hrvaška umetnica markiza Strozzi deklamovala umetniško dovršeno Car-Eminov prolog, ki izzveni v zanosne besede: »A ja evo, dragi, hrlim k tebi, da te jednom još pridignem, da te starče sad povedem in kamen-dvora, da prije nego ugasnu te staračke oči tvoje, ma i časom da ugledaš svetlo spasa i slobode — prvog Gjurgjeva dana istarskoga roda mo-ga.« Slavnostno mantinejo je zaključila slika iz Car-Eminove drame »Zimske sunce«, koncem slike pa je občinstvo stoji zapelo narodno himno, ki so jo intonirali igralci na odru.

Po mantinji je bil banket, ki se ga je udeležilo 120 oseb, zastopniki vseh narodnih slojev iz Istre in Trsta. Prvi toast je izrekel drž. poslanec Otokar Rybač, ki je slika v obširnem govoru Mandičevo delovanje zlasti v Trstu in okolici. Naglašal je, da so Mandiču svoje dni očitali, da je narodna izdajica, ker je kot Hrvat deloval za slov. stvar v Trstu. Toda Mandič se za ta očitanja ni brigal, marveč neustrašno nadaljeval svoje započeto delo. In delal je prav. Sedaj ni nikogar več med Hrvati ali Slovenci, ki bi ne priznaval, da je Mandičevo delovanje bilo tako, kakršno bi moralo biti vsakega poštenega hrvaškega in slovenskega rodoljuba, čigar najvišje načelo bi naj bila — slova med enokrvnimi brati Slovenci in Hrvati. Župan kastavski Kazimir Jelusič je orisal Mandičevo zaslug, da je prišla kastavska občina v narodne roke, urednik »Edinosti« Maks Cotič je čestital slavljenceu.

cu v imenu slovenskih in hrvaških žurnalistov v Trstu; dr. Bjelovučić je proslavil Mandiča kot nesebičnega narodnjaka ter predlagal, naj navzoči darujejo za »Družbo sv. Cirila in Metoda«, s čimer bodo najbolj proslavili slavljencev jubilej; za »Slovenski Narod« in »Društvo slov. književnikov in časnikarjev« v Ljubljani je čestital Mandiču R. Pustoslavšek in ga slavil kot apostola hrvaško-slovenskega bratstva. Urednik Fr. Kučinič je takisto proslavil Mandiča kot prvobornika hrvaško-slovenske sloge, sod. svet. dr. Sancin je v vezani besedi napisal slavljenceu; nadalje so še govorili Šime Defar iz Tinjana, Gržetič iz Mikotiča, dr. Jos. Mandič v Trstu v imenu »NDO.« v Trstu L. Križ v imenu »N. D. O.« v Pulju, Ivan Gorup za klub tržaški slov. obč. švetnikov in Bonifacij. Banket je zaključil drž. poslanec V. Spinčič, na kar so udeleženci zapeli »Lepo našo Domovino« in »Hej Slovanci«. Na banketu se je nabralo 200 K, katere svota se razdeli v enakih delih med hrvaško in slovensko šolsko družbo. Slavljence je prejel več sto brzojavnih čestitk, med temi tudi bivšega hrv. podbana dr. Nikolića in župana Ivana Hribarja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 13. januarja.

— **Shod ljubljanskih zaupnikov narodno-napredne stranke.** Opozarjamo vse somišljenike narodno-napredne stranke, ki so dobili vabila, da se zanesljivo udeležijo nocojšnjega zaupnega shoda v »Narodnem domu« (I. nadstropje v mali dvorani). Začetek ob 8. uri.

— **Terglava blišče se vrhovi.** — S tem refrenom poveljuje »Slov. Gospodar« svojega kmetijskega kandidata, »zvezarja« Al. Terglava, ter ga slavi na način, da moramo res že dvomiti o normalnosti možgan »Gospodarjevih« piscev. Navajeni smo že dosti gorostasnih laži in podlosti, ki jih v slednji številki raznaša mariborsko trobilo slov.-štajerskih klerikalcev v pouk in zabavo »verne mu slovenskemu ljudstvu, a to, kar piše v 2. letošnji številki pod naslovom »Kandidat Terglav v Sav. dolini« presega že »vrhove« — neumnost! »Utiši volilnih shodov 5. januarja« so diko resničelnosti t. j. »Slovenski Gosp.« kar oslepili in oglušili. Le pogledmo malo! — Ta Terglav je po »Gosp.« kapaciteta prve vrste; enkrat je doma na Polzei, drugič je kmet v St. Petru. »Terglava blišče se domovi«, ne — »vrhovi! Terglav je zmagoslavno nastopil v Savinski dolini. V Sav. dolini se blišče upi zmage kandidata Terglava. Upi se blišče! »Terglava blišče se vrhovi!« Da, ta Terglav in njegovi — Taboriti! Ti so pobili generala »Narodne stranke«, dr. Kukovec! V St. Juriju ob Taboru — tako pravi »Gospodar« — podal je dr. Kukovec roko v spravo Pišek ter vrgel puško svojo v koruzo! Brr... (Istina pa je, da je Pišek prišel k dr. Kukovecu ter mu ponudil roko; seve »general« Kukovec kot izobražen moč tiste ni odklonil.) Terglav je po »Gosp.« čist značaj ter ugleden, razborit mož. Resnično pa je, da ga v lastni občini — razun župnika Atenederja in par njegovih kimovcev — nihče ne mara. »Gospodar« dalje trdi: Terglav je vele-zmožen. Istinito pa sam ni v stanu, izgovoriti pravičen stavek ter se še govorčka, ki mu ga je za njegove »shode« sestavil celjski vikar Gorišek, ni mogel naučiti... »Terglava blišče se glasovi«, pardon — »vrhovi«.

— **Važna konferenca glede Pulja na Dunaju.** Abnormalne razmere v Pulju so vladile uprav glavo zmešale. Toliko preglaivi, kakor delajo primorski vladni mestne, oziroma občinske volitve v Pulju, jih ta vlada pač še z nobeno občno ni imela. — Du-hovi obeh strank so od zadnjih volitev sem tako razburjeni, da naj pade koeke vlade že tako ali tako, pride gotovo do viharinih prizorov. — To svedoči strastna polemika med »Omnibusom« »Polaer Tagblattom« in »Luce« na eni in »Giornalettom« »Piccolom« in drugimi glasili kamore na drugi strani, kakor tudi vladujoče napete razmere v Pulju. Vlada to dobro ve, zato pa — ako tudi je prepričana, da se je od komoristične strani ob času volitev skrajno nepravilno delalo in goljufalo — vendar ne upa na dan z rešitvijo rekurza gospodarske stranke. Da bi vlada na kak način vdobila izhod iz te neljube jeje zagate, sklicala je za 18. januarja na Dunaj konferenco, katere se udeležijo: ministrski predsednik, poveljnik vojne mornarice, primorski namestnik, deželni glavar dr. Rizzi, puljski župan dr. Stanich, deželni odbornik dr. Trinajstić in še en italijanski deželni odbornik. Nalog konferenci bo, proučiti razmere (koje pa sicer že dobro poznajo) v Pulju in dovesti na podlagi kakih kompromisov to politično tako razburkano me-

sto do premirja. Se li visoki gospodi to posreči, pokaže bližnja bodočnost. Mi od naše strani dvomimo, kajti kamoristi so bili do danes vajeni le jemati pa makari tudi s silo, ali dati nikdar nič. Naš narod na puljščini se pa danes zaveda, da je tudi on tu ter glasno in energično zahteva, — tako, da kamori in vladi kar po ušesih brenči —, to kar mu gre in kar so mu stoletja kratili in kradli. — Dr. Trinajstić — v kolikor ga poznamo — je mož na svojem mestu, da bo de gotovo znal braniti pravice hrvaške strani na puljščini. Vladni krogi pa naj bodo s svojo konferenco previdni, ker v našem narodu tam doli ob stari areni vre in se zapostavljati več pustil ne bo.

— **Zveza šentjanske železnice z južno železnico.** Znano je, da se potegujejo Radečanje in okoličani za postajališče nasproti radeškemu trgu. Prav bi bilo, da bi se ustreglo tej želji ali še veliko pametneje bi bilo, ako se naredi nova postaja pri vasi Breg na Štajerskem. Kakor znano, je proga med postajama Zidani most - Sevnica ena izmed najdaljših. Ubogo ljudstvo iz Štajerske in iz Kranjske ima do 3 ure in še več hoda do bližnje postaje Sevnica ali Zidani most. Ako se napravi v prej imenovani vasi postaja, odpomoglo se bo marsikateri neprimlik ter ustreglo srčni želji sto in sto prebivalcev. Pomisliti je pa tudi tole: Železnica Trebnje - St. Janž bo v kratkem dograjena. S tem bo ustrezno le premogokopu ter krajevnim razmeram in potrebam. Prave zveze s svetom pa vendar le še nima. Ako ji hoče biti zagotovljena eksistenca, moralo se bo prej ali slej misliti na zvezo s Sevnico ali še bolje z Zidanim mostom. In ravno sedaj, ko se bo pričela graditi »Belokranjska železnica«, je najpripravniji čas, da se določi smer podaljšanja šentjanske železnice. Nepristransko in resnično rečeno, bi bilo to podaljšanje najkrajše, najceneje in najprimernejše z nameravano novo postajo Breg. Proga bi se kaj lahko izpeljala po dolini mimo St. Janž, tik pod Novi grad, od tam prav kratak predor do vasi Prapretno, od tu do Save zopet po lepi ravnini, in ker ima Save ravno tam prav ozko strugo, potreben bi bil le prav kratak most, da zdrdra vlak v sosedno Štajersko in od tam po šentjurskem polju k končni postaji. Tako bi imeli Belokranjci in sploh Dolenjci najkrajšo zvezo z zeleno Štajersko, Češko in s cesarskim Dunajem, šentjanska železnica pa svetovni pomen in zagotovljeno življenje. Merodajnim faktorjem pa polagamo ta nasvet v blagohotni pomislek in uvaževanje.

— **Gornjegrajski okrajni zastop** je dne 9. t. m. si izvolil nov odbor. Načelnikom je bil izvoljen g. Fran Šarb, trgovec v Gornjem gradu; namestnikom g. dr. Josip Goričar, župan in zdravnik v Mozirju. Razun teh dveh so v odboru še: iz veleposresta g. Josip Krajinč, veleposrestnik v Gornjem gradu; iz veleindustrije g. Anton Turnšek st., veletržec v Nazarjih; iz skupine kmetijskih občin g. Ivan Glojek, posestnik v Šmartnem; iz plenuma g. Josip Praznik, posestnik v Kokarjih in g. Fran Kolenc, veleposrestnik v Juvanjem pri Ljubnem. Izvoljenci so vsi vrli možje, ki bodo gotovo uspešno delovali v prosep prebivalstva gornjegrajskega okraja.

— **Odlikovanje.** Deželni šolski nadzornik v Zadru Miha Zava d l a l je dobil red železne krone III. vrste.

— **Iz železniške službe.** Za asistenta v Judenburgu je imenovan Rudolf Klopčič.

— **Imenovanje.** Evidenčni člove I. razreda, g. Josip Verbič v Trebnjem, je imenovan za evidenčnega geometra II. razreda v IX. čin. razredu.

— **Iz gledališke pisarne.** Jutri, v terek (par) se ponovi Hervéja opereta »Mamzell Nitouche« z gospico Frido Groszovo in gosp. Kratochwilom v glavnih vlogah.

— **Slovensko gledališče.** Včerajšnja uprizoritev »Nečaka« ni dosegala prejšnjih. Deloma je tudi manjkalo obiskovalcev. Če bi ne bile banalnosti tako banalno podane, da bi torej izostali prevsakdanji triki, bi inscenacija zaslužila hvalo. Izmed solistov hvalimo tenorista g. Sulikowskega, ki nevsiljivo nastopa in združuje s prijetno zunanostjo zadovoljiv operetni tenor. Pri ostalih smo pogrešali operetne stimunge. — Včeraj popoldne se je vprizorila v tretji Cankarjeva farsa »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«. Gledališče je bilo srednjedobro obiskano.

— **Za družbo sv. Cirila in Metoda** se zglasajo narodni davkoplačevalci. Naš narodni Rakek izkazuje rodoljubkinje in rodoljube: Lojzika Domicelj, Ana Kozlevčar, Lina Wessner, M. Domicelj, M. Brinšek, Pav. Česnik, Iv. Fatur, Fr. Gnezda, Fr. Gornik, Ant. Kozlevčar, Iv. Podboj, Ribarič, P. Repič, T. Schuller, L. Šebenikar, Lj. Sevar, O. Sciblich, St. Udovik, Iv. Ulepič. — Mariborska nabiralna pola, katere je uposlal družbi trg. sotrudnik g. Fr. Majer, izkazuje 22 častitih rodoljubov slo-

venskih: Fr. Majer, St. Šuš, M. Stajanko, V. Berdajs, dr. Rosina, dr. V. Serneq, dr. Fl. Kukovec, Fr. Pišek, Iv. Šostarič, dr. L. Poljanec, V. Bahovec, E. Weixel, V. Karba, Iv. Vera, dr. Lj. Pivko, dr. Medved, L. Koprivšek, dr. V. Kac, M. Reicher, Jos. Volčič, Iv. Košan, Fr. Bureš. — Rodoljubi z Rakeka so uposlali v ta namen vsoto 19 K v Mariboru pa so poslali štirje narodnjaki narodni davek za pol leta naprej; vposlala se je vsota 42 K.

— **Novi nabiralniki družbe sv. Cirila in Metoda** še niso izvršeni. Oglase za nje si pisarna beleži in naročilom ustreže takoj, ko prejme nabiralnike. Prispevki iz nabiralnikov naj se ob pošiljavi vedno označajo kot taki, da je mogoča tozadevna evidenca, da bo vknjiženje jasno in jasni izkazi.

— **Popravek.** V sobotni naši izdaji se je v uvodnik vrnila neljuba pomena Mesto »tragično smeli«, tiskalo se je »tragično smešni«, kar se s tem popravlja.

— **Plesni venček »Narodne čitalnice«** e bil v soboto zvečer v mali dvorani »Narodnega doma«. Zabava je bila prav živahna. Sodeloval je ljubljanski sekstet na lok. Udeležba je bila pa bolj majhna kakor po navadi.

— **Pri spominskem večeru Simona Gregorčiča**, katerega priredi »Glasbena Matica« dne 19. in 26. t. m. bodeta sodelovala kot solista v samostojnih nastopih gg. Ernesto vitez Cammarota in Bogdan pl. Vukaković, operna pevca iz Zagreba, ki sta se ljubljanskemu občinstvu izza prejšnjih nastopov pri koncertih in v gledališču zelo priljubila in sta v najboljšem spominu. Prvi poje štiri soltočke za tenor, med kojimi sta dve novi: Fürsterjeva »Naša zvezda« in Adamičeva »Pri zibelki«, drugi poje tri nove solotočke za bariton: Risto Savinovo »Kropiti te ne smem«, P. H. Sattnerjevo »Zaostali pič« in Michelnovo »Cloveka nikar«. Ker je vsa prireditev nekako spominsko slavlje, bo nje pomen iz prijaznosti obrazložil predsednik »Slovenske Matice« gosp. prof. dr. Fran Ilešič, ki je priznan kot izvrsten in čislán slovenski govornik. Gregorčičeve pesmi so g sp. prof. dr. Ilešiču kot idealnemu, navdušenemu in plemenitemu možu gotovo segle globoko v srce in slišali bomo kaj to čuti.

— **Pevski zbor »Glasbene Matice«** ima danes ob 8. zvečer važno skušnjo; mešanega zbora je pa v sredo ob 8. u. zvečer v »Glasbeni Matici«.

— **25letnica g. Skaleta, ravnatelja klavnice.** Zadruga mesarjev in sušilcev v Ljubljani proslavi v četrtek, 16. t. m., ob 7. zvečer v Černetovi gostilni na Sv. Petra cesti 25letnico g. Skaleta, klavniškega ravnatelja.

— **Odbor »Prosvete«** naznanja, da izda še ta mesec seznamek za ljudske knjižnice porabnih knjig. Brošurica bo obsegala poleg seznama še natančno navodilo za ustanavljanje ljudskih knjižnic in poslovanje knjižničarja. Seznamek knjig bo urejen po založništvih, in bo olajšal snovateljem ljudskih knjižnic delo pri naročevanju knjig. Opozarjamo še sedaj vse javne ljudske knjižnice, čitalnice in bralna društva na to brošuro.

— **Odbor »Prosvete«** naznanja, da je otvoril 27. javno ljudsko knjižnico v Spodnji Poljskavi pri Pragarskem. Knjige je nabral gosp. Josip Koki, učitelj na Spodnji Poljskavi. V Bučko se je poslala nova knjižnica, ker je stara že prečitana.

— **Vodstvo »Društva odvetniških in notarskih uradnikov na Kranjskem s sedežem v Ljubljani«** se je na ustanovnem shodu in prvi dostveni seji konstituiralo naslednje: Predsednik: Blaž Kamenšek, podpredsednik: Avgust Petrič, tajnik: Alfonz Mencinger, blagajnik: Rihard Tavčar, odborniki brez izražene delokroga: Josip Christof, Milan Cimerman, Pavel Hirschmann, Ivan Pintar; namestnika: Anton Koojan in Fran Stor, nadzornika Iv. Kreigher in Janko Rozman.

— **Obrtniška vest.** Gosp. Ivan Ogrin, zidarski mojster na Vrhniki, je dobil zaradi svoje premetitve z Vrhnike v Ljubljano koncesijo za izvrševanje svoje obrti tukaj.

— **Prihodnja javna vinska poskušnja** v tukajšnji deželni vinski kleti bo v sredo, dne 15. t. m. od 7. pol 10. ure zvečer.

— **Ljubljanski športni klub** naznanja, da je sankališče v onem delu, kjer je veliki ovinek, toliko časa zaprto, da se ne izvrše vse varnostne odredbe. — Sploh se opozarja, da je sankanje tudi šport, ki zahteva vaje in izurjenosti, in to novo veliko sankališče ni za začetnike. Ti imajo drugo malo, nalašč za to napravljeno sankališče na razpolago in istotako tudi otroci. — Predvsem pa mora vsak vozač imeti dobro podkovane gorske čevlje, da se vsak moment lahko ustavi; in ne navadne promenadne čevlje. — V prihodnje bodo reditelji vsakega začetnika ta-

Sloenci in Slovenke! Ne zablite družbe sv. Cirila in Metoda!

Umrli so v Ljubljani.

Dne 9. januarja: Ludovik Polik, čevljar 28 let, Cigaletove ulice 7.
Dne 10. januarja: Irma Stigar, rudar, nadkomisarja žena, 29 let, Resljeva cesta 3.
— Ana Kelner, zasebnica, 84 let, Stari trg 22.
V dobolni bolnici:
Dne 8. januarja: Mihael Jerič, posestnik, sin, 3 dni.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi dan. borze 13. januarja 1908.

razložen papirji.

	Dinar	Blago
42% majska renta	169	1710
42% srebrna renta	98	9875
4% avstr. krona renta	1610	97
4% zlata	11608	11625
4% ogrska krona renta	1370	9890
4% zlata	1140	1116
4% posojilo dež. Kranjske	979	899
4% posojilo mesta Spiljet	1060	1016
4% posojilo mesta Zadar	998	1086
4% bos.-herc. železniško posojilo 1902	9908	10005
4% češka dež. banka k. o.	9875	9975
4% zast. pisma gal. dež.	97	98
4% hipotekne banke	99	9980
4% pešt. kom. k. o. z	10230	10380
4% zast. pisma innerst. hranilnice	9750	9850
4% zast. pisma ogr. centr. dež. hranilnice	98	99
4% z. pis. ogr. hip. ban.	9825	9925
4% obl. ogr. lokalnih železnic d. dr.	9860	9960
4% obl. češke ind. banke	9960	100
4% prior. lok. želez. Trst-Poreč	9990	—
4% prior. dolenskih žel.	9875	9975
4% prior. juž. žel. kup. 1/2%	9960	99860
4% avstr. pos. za žel. p. o.	99	100

Srečke.

Srečke od 1. 1860%	14978	15375
od 1. 1864	56460	56856
izisk	14325	14725
zem. kred. i. emisije	274	278
il.	269	27
ogrske hip. banke	24360	24360
srbške a. frs. 100—	10675	1185
turške	867	18775

Basilika	91	93
Kreditne	447	457
izmoške	98	97
Krakovske	9610	10460
Ljubljanske	93	98
Avstr. rdeč. križa	4960	5860
Ogr.	97	99
Rudolfove	66	70
Sačburške	94	100
Dunajske kom.	18525	18625

Delnice.

Južne železnice	15160	15260
Državne železnice	87775	87875
Avstr.-ogrske bančne deln.	1779	1788
Avstr. kreditne banke	6478	64175
Ogrske	6325	76925
Zivnostenske	23950	24025
Premogokop v Mostu (Brax)	720	28
Alpinske montan	600	601
Praške žel. ind. dr.	2435	243
Rima-Muranyi	52775	52875
Trboveljske prem. družbe	44	248
Avstr. orožne tovr. družbe	49	49
Češke sladkorne družbe	49	11060

Vaude.

Č. kr. čeki	115	1140
20 franki	1918	1916
20 marke	2360	2367
Sovereigns	2410	246
Marke	11765	11760
Laški bankovci	9696	965
Rubli	262	268
Dolarji	484	5

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 13. januarja 1908

Termin

Pšenica za april	za 50 kg K 1245
Pšenica za oktober	za 50 kg K 1065
Rž	za 50 kg K 1125
Korusa za maj 1908	za 50 kg K 708
Oves za april	za 50 kg K 825

Efektiv.

5 vin. ceneje.

144

Zalostni srcom naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša ljubljena mati, oziroma stara mati, sestra, tašča, svakinja, teta itd., gospa

Marija Jošt roj. Žvižaj
posestnica v Gotovljah

danes ponoči po dolgotrajni mučni bolezni, večkrat prevedena s svetimi zakramenti, v 62. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb nepozabne nam rajnice bove v sredo, dne 15. januarja 1908 ob 9 uri dopoldne iz hiše žalosti na gotoveljsko pokopališče.
Sv. maša zadušnica se bo brala v gotoveljski župni cerkvi v sredo, dne 15. januarja in na osmino 22. januarja 1908.

Drago rajnico priporočamo v blag spomin in molitev.
V Gotovljah, dne 13. januarja 1908.

Franjo Jošt
ravnatelj Zdravne Zveze v Celju,
Ivan, Anton, Vinke, Jerška
otroci.

Mici Jošt roj. Čebul,
Olga Gotruda Jošt roj. Kirsch
Minka Jošt vdov. Dolžan,
snehe.

Zoran, Rádovan, Bárinka,
Máris, Mírko, Balčok
vnuči in vnukeje.

Preklic.

Tem potem naznanjam, da jaz nisem plačnik za dolgove svoje žene **Josipine Kralj** roj. **Valentinčič** iz Kanala.

Domžale, 13. januarja 1908.

Josip Kralj.

Peceni se predi radi opustitve gostilne

velik gramofon in plošče, dobro istr. vino s posodo vred. Proda se tudi š. al. stroj Singer.
Dobi se pri **Bebenčku na Glinceh** pri Ljubljani 143—1

Trg. pomočnico

s precejšnjo prakso sprejme takoj **A. Domicelj, Zagorje-St. Peter na Krasu.** 97 8

Dobra

hrana

se išče za dva dijaka.
Ponudbe pod „št. 2000“ na uprav. „Slov. Naroda“. 100—3

Trgovina

V hiši št. 33 na Vačah se oddajo v najem prostori dobro vpeljane trgovine z mehanim blagom.

Ponudniki naj se zaradi sklepa pogodbe obrnejo v teku enega meseca do varuha lastnice g. **Tita Strmljana** v **Maševcu pri Vačah.** 85 3

V zdravniški Toplice na Delenjskem se prodaja iz pruste roke

hiša

z gospodarskimi poslopji, sijajni, lepim gostilniškim vrhom, z gostilno, kegljiščem in ledenico na najlepšem prostoru tik dožale ceste.
Cena in pogoji se izvedo pri posestnici **Tereziji Reimiger** na **Policah pri Novem mestu.** 101 2

Parna pralnica in likalnica

(z motornim obratom)

4090—1

C. J. Hamann v Ljubljani.

Po vse do srede vsakega tedna v moji trgovini za pranje in likanje oddano moško perilo se lahko pride v soboto istega tedna ali pa se pošlje venkaj.

Perilo se jako varuje. Zmerne cene. Perilo kakor novo.

Novo!

Novo!

Tekoča

Somatose

Najodličnejše

1087—17

slast pospešujoče, živce jačeče

kretilno sredstvo

za kakršnokoli oslabelosti.

Dehiva se po lekarnah in drogerijah.

Čestitamo

ob priliki petindvajsetletnice, katero praznujeta dne 15. januarja

gospod c. kr. nadpaznik in gospa

Vončina v Idriji. 189

Na mnoga leta!

Dva ali tri spretne

črkostavce

sprejme takoj proti dobri tedenski plači tiskarna **Fr. Lampreta v Kranju.** 79—8

Naprodaj so

peccni dobro ohranjene elegantne

sani

koljkaste oblike s sedečem za kočijaža.
Poprašati je pri **I. Perdau** v **Ljubljani, Cesarja Jozefa try 12.**

Pozor! Pozor!

Kavarna „Leon“

V Ljubljani 97—2

na Starem trgu št. 30

vsak torek, četrtek in nedeljo

uso noč odprta.

Na razpolago je največji ameriški biljard in elek. o o trični klavir. o o

Z odličnim spoštovanjem

Leo in Fani Pogačnik.

Išče se notarski

koncipijent

za notarsko pisarno v **Hiraki Bistriču.**
Vstop čim prej mogoče. 104—8

Pristen

kraški teran

se toči 8882—9

na **Dunaju XVII., Bergsteiggasse 22**

restavracija „zur Stadt Paris“.

Gostom je na razpolago „Slov. Narod“.

Za obilni obisk se priporoča

Josip Rohrbacher,
restavrater.

Ugodna prilika
za trgovce in obrtnike.

Ker mi preostaja več tisoč

reklamnih koledarjev

za leto 1908

sem jih primoran prodajati pod tovarniške cene. Ako so torej kateremu zmanjkali, naj se obrne na mojo trdko ter mu napravim izredno nizko ceno.

Pričakuje obilnih naročil

se priporočam 127—3

Fr. Iglič

trgovina s papirjem in galanterijo

na drobno in na debelo.

Oes. kr. avstriljske

Več majnih, lepih

stanovanj

obstoječih iz 2 sob in pritlikin, je oddati takoj ali za februar 1908 v **Hiraki ulici.**

Poprašati je pri lastniku **Adolfu Hauptmannu** na **Resljevi cesti.**

S 1. februarjem se oddasta v hiši št. 23 **Pred Prilami** večje in manjše

stanovanje

102—2

kakor tudi

vinska klet.

Dr. E. Gallatia

ordinira zopet

na **Poljanski cesti 22**

od 1.—3. popoldne.

Občni zbor

Pisateljskega podpornega društva
se bode vršil

dne 27. januarja 1908

ob osmih zvečer
v gostilniških prostorih **Narodnega doma**
z običajnim sporedom. 140

Za odbor: **B. Perušek**

t. č. predsednik.

državne železnice.

Izvod iz voznega reda.

Veljaven od dne 1. oktobra 1907. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. žel.:

05 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica, d. ž., Trst, c. kr. drž. žel., Beljak čez Področico, Celovec, Prago.

07 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

10 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

12 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

14 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

16 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

18 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

20 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

22 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

24 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

26 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

28 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

30 zjutraj. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

1. februarja. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

3. februarja. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

5. februarja. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

7. februarja. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

9. februarja. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

11. februarja. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

13. februarja. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

15. februarja. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

17. februarja. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

19. februarja. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.

21. februarja. Osebn. vlak v smeri: Grosuplje, Rudolfovo, Straža-Toplice, Kočevje, Jesenice, Trbiž, Beljak, juž. žel., Gorica drž. žel., Trst drž. žel., Beljak, (čez Področico) Celovec, Prago.